

Prof. Dr. Göksel Aşan

Geçtiğimiz hafta baş döndürücü gelişmeleri tam olarak görebilmek için bültenimizi birkaç gün geciktirmiştik. Bu hafta rutine dönüyoruz. Aslında hafta ortasından itibaren, “sadeleştirme” kararının da etkisi ile piyasalarda bir sakinlik bekliyorduk. Bir ölçüde bu beklentimiz gerçekleşti denilebilir. Bununla birlikte cuma günü piyasalarda yine bir bozulma gördük. Diğer yandan arka arkaya veriler de gelmeye devam etti. Tabii ki en önemlisi Pazartesi açıklanan enflasyon verisi oldu. Dışarının ise ana konusu ticaret savaşları idi. Bunun yanında ABD ekonomisi ile ilgili gelen güçlü veriler Haziran FED toplantısında faiz artışına kesin gözüyle bakılmasına sebep oldu. Avrupa yine kendi iç dertlerine dönmüş durumda. İtalya krizini, İspanya’da hükümetin devrilmesi izledi. AB’nin hem siyasi hem de ekonomik anlamda geleceği hakkındaki belirsizlik gittikçe artıyor.

Merakla beklenen enflasyon verilerine geçmeden önce cuma günü (ve gecesi) yaşanan gelişmeler ve bunların piyasalara etkisi üzerinde biraz duralım istiyoruz. Aslında bir gün öncesinde piyasaya zaten sızmış olan bir bilgi cuma günü Fitch tarafından geldi. Kurum Türkiye’de 25 bankayı negatif incelemeye aldığını duyurdu. Gerekçe özetle döviz pozisyonlarının sürdürülebilirliği olarak

açıklandı. Arkasından gece Moody’s tarafından Türkiye’yi notunu “düşürmek” üzere izlemeye aldıklarına dair açıklama geldi. Bu açıklamaların tam da Pazartesi gelecek olan ve yüksek çıkması beklenen enflasyon verilerinden hemen önce gelmesi, ciddi risk doğuran bir “tesadüf” oldu. Çarşamba gününde gevşemeye başlayan ve 4,40 TL civarlarına kadar inen USD kuru, hem dışarıdaki gelişmeler hem de özellikle Fitch açıklamasının sızması ile yeniden yükselmeye başladı. Hafta sonuna 4,65 TL civarında girildi. Cuma gecesi özellikle Moody’s’den gelen açıklama Pazartesi piyasaların açılışı ile ilgili endişeleri arttırdı. Aslında enflasyonun yüksek gelişi ile birlikte oldukça negatif olabilecek tablo şaşırtıcı bir biçimde stabil gitti. Bundaki temel güdü bu iki olumsuzluğun Merkez Bankası’nı yeni bir faiz artışına mecbur kıldığı yönündeki yaygın beklenti oldu. Tesadüfün böylesi pek görülmez ama, tesadüfen cuma günü gelen açıklamalar Merkez Bankası’nın faiz artışını perçinlemiş oldu. Biz yine de 7 Haziran’ı beklememiz gerektiğini düşünüyoruz.

Enflasyon beklentilerin bir miktar üzerinde geldi. Ancak gerçekleşme/beklenti farkının yüksek olduğunu söyleyemeyiz. En çok telaffuz edilen yıllık enflasyonun %11,95 olacağı idi. Gerçekleşme 12,15 oldu. Çok ayrıntısına girmeden gıdanın, giyimin ve ulaştırmanın beklenenin üstünde bir katkısı olduğunu söyleyelim. Daha önce de yıl başından bu yana gıda fiyatlarındaki artışın yine endişe verici olduğunu yazmıştık. Bu tablo bir ölçüde devam ediyor. Ulaştırma kaleminin önümüzdeki ay, uygulanmaya başlanan ÖTV ayarlaması sayesinde oldukça düşük kalacağını düşünüyoruz. Giyim de

indirimlerin başlaması ile düşecektir. Bununla birlikte bazı diğer alt kalemlerde beklenmeyen bir artış görülebilir. Yine de şu tahmini yapabiliriz; haziran ayında aylık enflasyon belirgin biçimde düşecektir. Lakin geçen sene haziran ayı enflasyonunun negatif geldiği hesaba katıldığında, baz etkisinde ötürü yıllık enflasyonun yükselmeye devam edeceği çok açık. Bu yükseliş önümüzdeki bir iki ay daha devam edecektir. Biz Eylül ayı ile birlikte yıllık enflasyonda geri geliş beklediğimizi belirtelim. Bitirmeden ÜFE rakamında da söz etmek gerekiyor. Zira ÜFE enflasyon açıklanırken çoğu zaman ikinci planda kalan bir veri. Bununla birlikte bu aya gelen anormal hızlı artış ve üretici fiyatlarındaki yıllık artışın %20'yi geçmesi oldukça dikkat çekti ve moralleri fazlası ile bozdu. Aslında bu da beklenen bir tablo idi ama bazen beklenenin gerçekleşmesi tahmin edilen fazla etki yaratabiliyor. Bu veri bir kez daha ülkemizin bir süredir yaşadığı enflasyon artışının ana dinamiğinin maliyet enflasyonu olduğunu gösterdi. Maalesef enflasyon geçişgenliği (daha önceki bültenimizde de buna işaret etmiştik) Merkez Bankası'nın kabulünün oldukça üstünde ve yine oldukça hızlı. Mayıs ayı bunu bir kez daha teyit etmiş oldu. İyi bir haber olmayabilir ama bu tür enflasyonda para politikasının işe yaraması pek beklenmez. Maliyet baskısını oluşturan faktörler ortadan kaldırılmadığı sürece baş edilmesi zor bir süreçten söz ediyoruz.

İkinci önemli veri Nisan ayı dış ticaret rakamları oldu. EPAM olarak her ay Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan öncü göstergeleri yayınlayıp bu göstergeler üzerinden analiz yapıyoruz. TÜİK verileri de öncü göstergelere çok

yakın geldiği için önceki bültenimizde yaptığımız yorum dışında bir ekleme yapmayacağız. Önümüzdeki bültende mayıs ayı önce göstergelerini değerlendireceğiz.

Ekonomi güven endeksi bu ay da düşüş gösterdi. 2018 başındaki sıçrama dört ay sonunda tekrar yıl sonu seviyesine geri döndü. Hep tekrarladığımız gibi bu anketler sonucunda gelen verilerdeki birkaç puanlık değişimler genellikle bir anlam ifade etmez ancak tren haline gelirse bu ciddiye alınması gereken bir işarettir. Mayıs sonuçları ile birlikte ekonomide güven kaybının güçlü bir trend olduğunu söylemek mümkün. Burada en önemli etki yine kur artışı. Bir yandan da bu artışa faiz yolu ile yapılacak müdahalenin belli bir süre sonra ekonomide göstereceği daraltıcı etki. Aslında zor bir tablo olduğunu görmek gerekiyor. Zira kur artışı da güveni düşürüyor, ona faiz yolu ile yapılan müdahalede. Burada bazı yaratıcı çözümlere ihtiyaç duyduğumuz açık.

EPAM olarak bundan sonraki bültenlerimizde "ticaret savaşı başlamak üzere", "işte şimdi başladı", "yok hayır başlamayacak" türünden yorumlar yazmaktansa tabloyu tam olarak görene kadar beklemeyi tercih ediyoruz. Bu yüzden bu konuya girmeyeceğiz.

HAFTANIN ÖNE ÇIKAN HABERLERİ

Tüketici Fiyat Endeksi, Mayıs 2018

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık %1,62 arttı

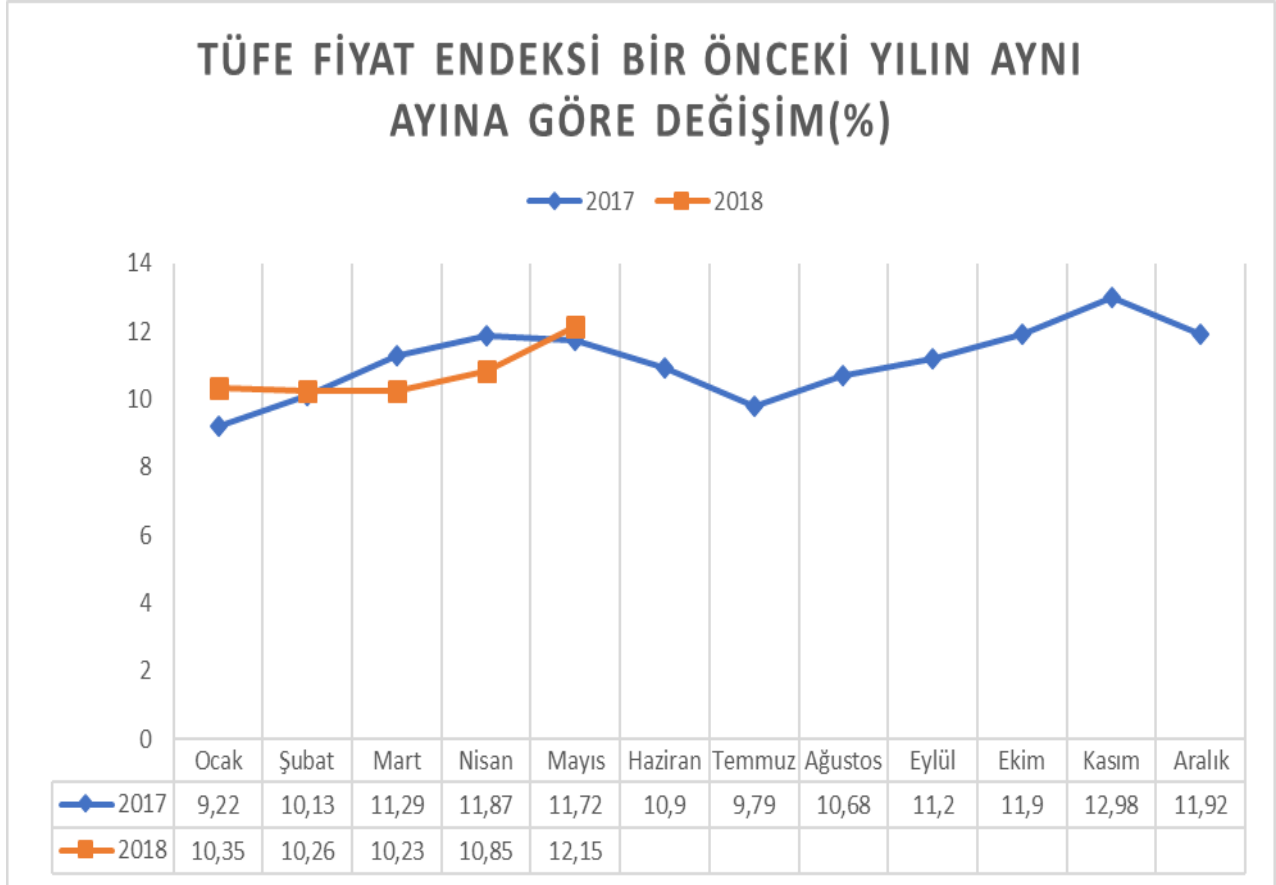
TÜFE'de (2003=100) 2018 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %1,62, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,39, bir önceki yılın aynı ayına göre %12,15 ve on iki aylık ortalamalara göre %11,10 artış gerçekleşti.

Aylık en yüksek artış %5,21 ile giyim ve ayakkabı grubunda oldu. Ana harcama grupları itibariyle 2018 yılı Mayıs ayında endekste yer alan gruplardan, ulaşımda %2,32, çeşitli mal

ve hizmetlerde %2,06, lokanta ve oteller ile gıda ve alkolsüz içeceklerde %1,45 artış gerçekleşti.

Yıllık en fazla artış %20,02 ile ulaştırma grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre ev eşyası %16,87, çeşitli mal ve hizmetler %15,38, lokanta ve oteller %12,51 ve konut %11,24 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama gruplarıdır.

Tüketici fiyat endeksi, Mayıs 2018
[2003=100]

Tüketici fiyat endeksi değişim oranları, Mayıs 2018
[2003=100]

	(%)	
	Mayıs 2018	Mayıs 2017
Bir önceki aya göre değişim oranı	1,62	0,45
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	6,39	6,18
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	12,15	11,72
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	11,10	9,09

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi, Mayıs 2018

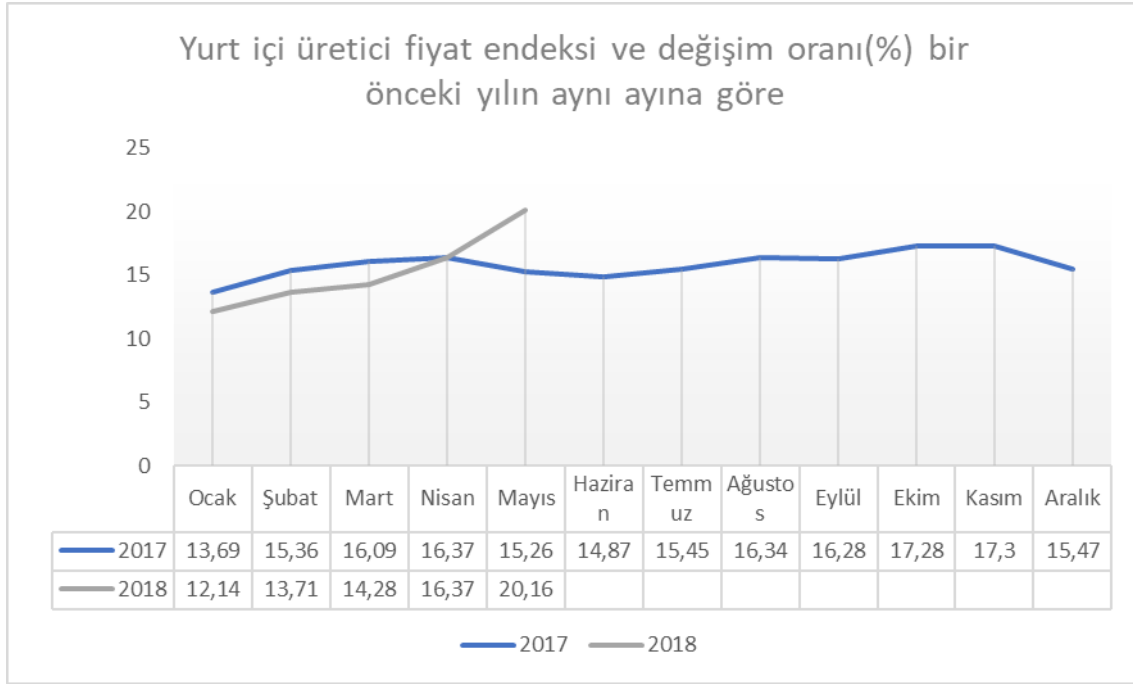
Yurt içi üretici fiyat endeksi aylık %3,79 arttı

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2018 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %3,79, bir önceki yılın Aralık ayına göre %12,12, bir önceki yılın aynı ayına göre %20,16 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,80 artış gösterdi.

Yurt içi üretici fiyat endeksi değişim oranları, Mayıs 2018
[2003=100]

	(%)	
	Mayıs 2018	Mayıs 2017
Bir önceki aya göre değişim oranı	3,79	0,52
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	12,12	7,74
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim	20,16	15,26
On iki aylık ortalamalara göre değişim	15,80	9,02

Yurt içi üretici fiyat endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı, Mayıs 2018 [2003=100]

Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %2,63, imalat sanayi sektöründe %3,43, elektrik ve gaz Yurt içi üretici fiyat endeksi ve değişim oranları, Mayıs 2018 [2003=100]

%9,34, su sektöründe %1,15 artış olarak gerçekleşti.

Sektörler	Endeks	Aylık değişim (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim (%)
Yurt içi ÜFE	354,85	3,79	12,12	20,16	15,80
Madencilik ve taşocakçılığı	464,36	2,63	11,28	19,61	13,42
İmalat	359,91	3,43	11,62	20,37	17,03
Elektrik, gaz	252,47	9,34	20,57	18,69	2,15
Su temini	309,31	1,15	1,97	5,25	8,63

Aylık en fazla artış kok ve rafine petrol ürünlerinde gerçekleşti

ve gaz olarak gerçekleşti.

Bir önceki aya göre en fazla artış; %12,16 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %10,68 ile ham petrol ve doğal gaz, %9,34 ile elektrik

Ana sanayi gruplarında aylık en fazla artış enerjide gerçekleşti

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre

2018 yılı Mayıs ayında aylık ve yıllık en fazla artış enerjide gerçekleşti.

Dış Ticaret İstatistikleri, Nisan 2018

İhracat %7,8, ithalat %15,6 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2018 yılı Nisan ayında, 2017 yılının aynı ayna göre %7,8 artarak 13 milyar 869 milyon dolar, ithalat %15,6 artarak 20 milyar 554 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Dış ticaret açığı %35,6 arttı Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2018 Nisan ayında bir önceki aya göre ihracat %4,4 azaldı, ithalat %1 arttı. Takvim etkilerinden

Nisan ayında dış ticaret açığı %35,6 artarak 6 milyar 685 milyon dolara yükseldi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2017 Nisan ayında %72,3 iken, 2018 Nisan ayında %67,5'e geriledi.

arındırılmış seriye göre ise; 2018 yılı Nisan ayında önceki yılın aynı ayna göre ihracat %7,1, ithalat %15,4 arttı.

Aylara göre dış ticaret, Nisan 2018

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değişim		Değişim		Değişim		
		Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	
Ocak-Nisan	2017	50 669		68 223		- 17 554		74,3
	2018	55 029	8,6	82 446	20,8	- 27 416	56,2	66,7
Nisan	2017	12 860		17 788		- 4 928		72,3
	2018	13 869	7,8	20 554	15,6	- 6 685	35,6	67,5

Avrupa Birliği'ne ihracat %22 arttı

Avrupa Birliği'ne (AB-28) yapılan ihracat, 2017 yılının aynı ayna göre %22 artarak 7 milyar 28 milyon dolar olarak gerçekleşti.

En fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2018 Nisan ayında 1 milyar 366 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 852 milyon dolar ile

İthalatta ilk sırayı Almanya aldı

AB'nin ihracattaki payı 2017 Nisan ayında %44,8 iken, 2018 Nisan ayında %50,7 oldu.

İngiltere, 784 milyon dolar ile İtalya ve 690 milyon dolar ile Fransa takip etti.

Almanya'dan yapılan ithalat, 2018 yılı Nisan ayında 1 milyar 978 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 891

milyon dolar ile Rusya, 1 milyar 779 milyon dolar ile Çin ve 1 milyar 85 milyon dolar ile ABD izledi.

Sektörlere göre dış ticaret, Nisan 2018

(Milyon ABD \$)

Sektörler	Nisan				Ocak-Nisan			
	2017		2018		2017		2018	
ISIC Rev.3	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)
İhracat (FOB)								
Toplam	12 860	100,0	13 869	100,0	50 669	100,0	55 029	100,0
Tarım ve ormancılık	349	2,7	403	2,9	1 700	3,4	1 901	3,5
Balıkçılık	30	0,2	36	0,3	146	0,3	168	0,3
Madencilik ve taşocaklığı	333	2,6	257	1,8	1 061	2,1	1 068	1,9
İmalat	12 104	94,1	13 111	94,5	47 567	93,9	51 644	93,8
Diğer	43	0,3	62	0,4	195	0,4	249	0,5
İthalat (CIF)								
Toplam	17 788	100,0	20 554	100,0	68 223	100,0	82 446	100,0
Sermaye (yatırım) malları	2 533	14,2	2 685	13,1	9 417	13,8	10 650	12,9
Ara (ham madde) malları	12 901	72,5	15 520	75,5	50 588	74,2	62 600	75,9
Tüketim malları	2 309	13,0	2 277	11,1	8 012	11,7	8 951	10,9
Diğer	46	0,3	72	0,3	206	0,3	245	0,3

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

ISIC: Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması

BEC: Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması

Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,4 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Nisan ayında ISIC Rev.3'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam

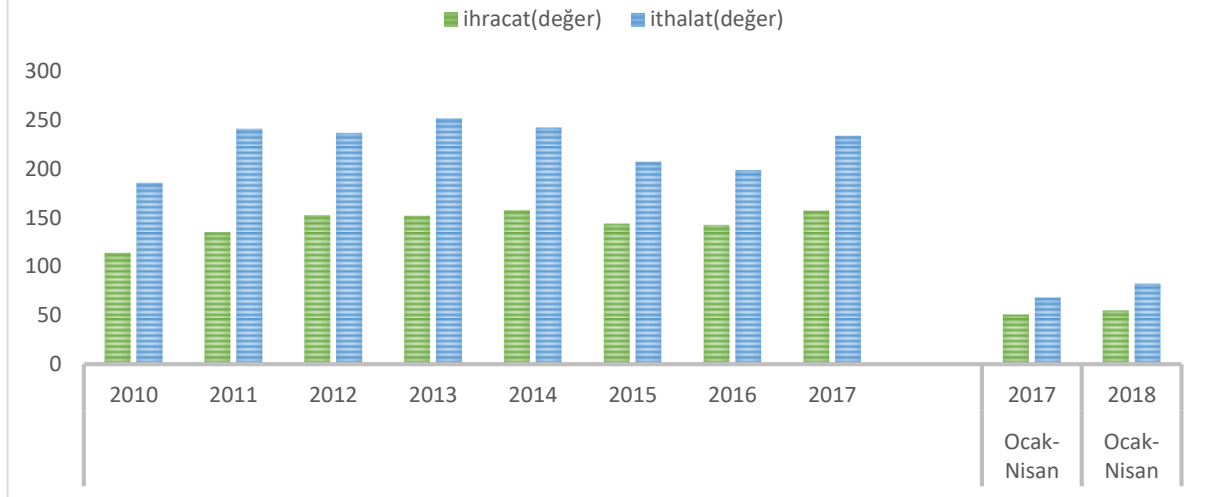
Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %81,2'dir. Nisan ayında yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi

ihracattaki payı %94,5'tir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,4, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %38,4'tür.

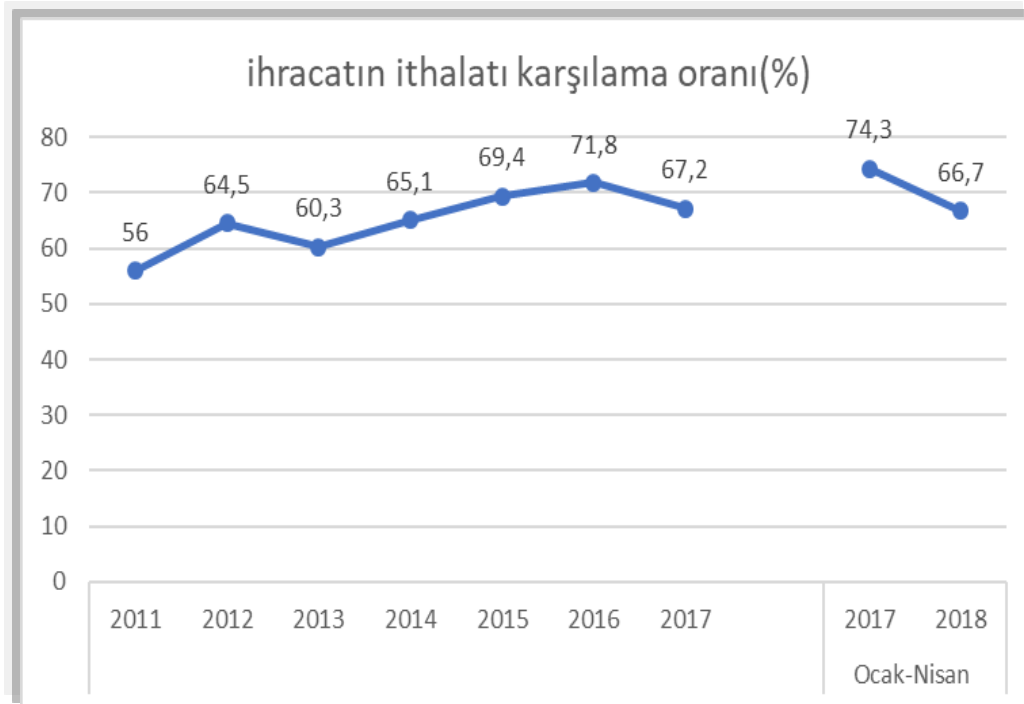
ithalatı içindeki payı %12,2 oldu

ürünleri ithalatı içindeki payı %12,2, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %42,6'dır.

İHRACAT VE İTHALAT (MİLYAR ABD \$)

ihracatın ithalatı karşılama oranı(%)

Ekonomik Güven Endeksi, Mayıs 2018

Ekonomik güven endeksi Mayıs ayında bir önceki aya göre %4,9 oranında azalarak 98,3 değerinden 93,5 değerine düştü.

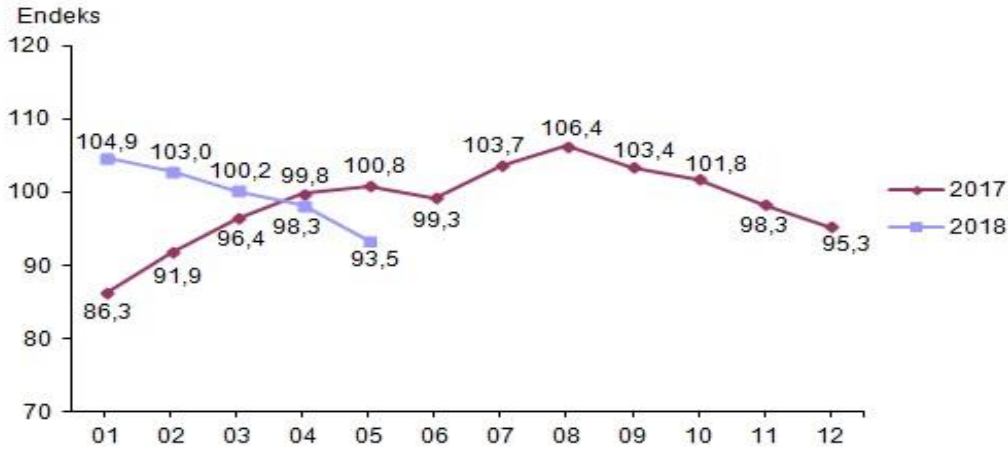
Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven

endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Mayıs ayında tüketici güven endeksi 69,9 değerine, reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi 106,7 değerine, hizmet sektörü

güven endeksi 92 değerine, perakende ticaret sektörü güven endeksi 97,1 değerine ve inşaat sektörü güven endeksi 77,2 değerine geriledi.

Ekonomik güven endeksi, Mayıs 2018

Ekonomik güven endeksi, sektörel endeksler ve değişim oranları, Mayıs 2018

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	04/2018	05/2018	04/2018	05/2018
Ekonomik güven endeksi	98,3	93,5	-2,0	-4,9
Tüketici güven endeksi	71,9	69,9	0,8	-2,8
Reel kesim güven endeksi	106,8	106,7	-2,5	-0,1
Hizmet sektörü güven endeksi	97,1	92,0	-2,0	-5,3
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	100,3	97,1	-2,3	-3,2
İnşaat sektörü güven endeksi	78,8	77,2	-0,1	-2,1

Endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir. Tüketici güven endeksinde mevsim etkisi bulunmamaktadır.

Motorlu kara taşıt sayıları açıklandı, Nisan 2018

Trafiğe kayıtlı araç sayısı Nisan ayı sonu itibarıyla 22 551 157 oldu

Nisan ayı sonu itibarıyla trafiğe kayıtlı toplam 22 milyon 551 bin 157 adet taşıtın

%54,3'ünü otomobil, %16,4'ünü kamyonet, %13,9'unu motosiklet, %8,2'sini traktör, %3,8'ini kamyon, %2,1'ini minibüs, %1'ini

otobüs, %0,3'ünü ise özel amaçlı taşıtlar oluşturdu.

Nisan ayında 97 388 adet taşıtın trafiğe kaydı yapıldı

Nisan ayında trafiğe kaydı yapılan toplam 97 bin 388 taşıt içinde otomobil %56,6 ile ilk sırada yer aldı. Bunu sırasıyla %19,8 ile motosiklet, %12,7 ile kamyonet, %5,8 ile traktör takip etti. Taşıtların %5,1'ini ise minibüs, otobüs, kamyon ve özel amaçlı taşıtlar oluşturdu.

Trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı bir önceki aya göre %3 arttı

Nisan ayında trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı bir önceki aya göre %3 arttı. Bu artış minibüste %63,6, kamyonunda %6, motosiklette %32,9 olarak gerçekleşti.

Otomobilde %0,5, otobüste %2,3, kamyonette %11,3, özel amaçlı taşıtlarda %62, traktörde ise %10,5 azalış oldu.

Trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısı geçen yılın aynı ayına göre %1,9 azaldı

Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre trafiğe kaydı yapılan taşıt sayısında %1,9 azalış gerçekleşti. Bu azalış minibüste %8,6, otobüste %13,6, kamyonette %28,6, kamyonunda %3,2, özel amaçlı taşıtlarda %91,8, traktörde %20,2 olarak gerçekleşti. Otomobilde %1,1, motosiklette ise %43,9 artış oldu.

Maliye Bakanı Naci Ağbal, enflasyonla mücadele için bütçede gerekli olan sıkılaştırmayı yapacaklarını belirtti

Ağbal, yaptığı açıklamada, maliye politikasının enflasyonla mücadeleye farklı kanallardan destek vereceğini söyledi. Bu kapsamda kamu maliyesindeki sıkılığın devam edeceğine ve hedeflenen bütçe açığının tutturulacağına işaret eden Ağbal, çift haneli seviyelerde bulunan enflasyonun en kısa sürede tekrar tek haneli seviyelere çekilmesi gerektiğini bildirdi. Ağbal, Merkez Bankasının da sıkı para

politikasına devam etmesi gerektiğini vurgulayarak, "Geçen yıl kamu maliyesinde bir miktar genişlemeye gittik. Enflasyon gelişmeleri karşısında bunu geri almamız lazım yani bütçe açığının milli gelire oranını tekrar sürdürülebilir seviyelere çekmemiz gerekiyor. Bütçede yapacağımız her iyileşme hem enflasyonu hem de cari açığı aşağı çekecek." diye konuştu.

Ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, yurtdışında yatırımcılarla yapılan toplantıların ardından kaynak akışının başladığını söyledi

Para politikası ile ilgili endişelerin büyük ölçüde giderildiğini belirten Şimşek, Londra'da yatırımcılarla yapılan toplantıların ardından kaynak akışının da başladığını söyledi.

* Popülizm aslında bir tuzak. Herkes bilir beni prensip olarak ülkenin kendi imkanları içinde yoluna devam etmesini tercih etmişimdir. 2015'te olay sadece anamuhalefetin emekli konusu değildi. O

gün bütün beyannameleri incelemiştik 180 milyara yakın bir vaat vardı. O günün şartlarına büyük rakamdı.

* Bizim hükümet 27-30 milyar arası bir paket açıkladı, milli gelirin yüzde biri bile değil.

* Vergiyi artırmadan tabana yayarak reform tasarısı Meclis'te.

* Yapılandırma ve imar barışı para getirecek tek seferlik şeyler. Benim söylediklerim kalıcı düzeltmeler.

* Muhalefetin vaatleri milli gelire yüzde 8-9'a denk gelirken, Ak Parti'nin vaatleri ise yüzde bire bile denk gelmiyor.

* Türkiye'de yaşayan 81 milyon hane halkının borçları milli gelire oranı yüzde 18. Özel sektörün borcu milli gelire oranı yüzde 68

*Dolar şu anda kontrol altında. TL'de kayıplar oldu. Bunun bir iç, bir de dış boyutu var. Değer kaybının dış boyutunda 3 temel trend var. ABD doları yılbaşından bu yana tüm para birimlerine karşı değer kazandı. İkincisi, küresel olarak faizlerin arttığı bir dönemdeyiz. Üçüncü faktör ise petrol ithal eden ülkelerle ilgili. Petrolün bir anda 80 dolara çıkması TL'nin değer kaybına neden oldu.

*Devlet borcunun milli gelire oranı dünya genelinde yüzde 80 civarında iken Türkiye'de bu oran yüzde 28 civarında. Bu oran 2002'de Türkiye'de yüzde 78'idi.

Otomotiv ihracatı mayısta zirve yaptı

Türkiye ihracatının 12 yıldır lideri olan otomotiv endüstrisi, 28 aydır aralıksız ihracat artışı grafiğini sürdürüyor. Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliğinin (OİB) mayıs verilerine göre, sektörün mayıs ayı ihracatı, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 8 artışla 2,8 milyar dolar oldu. Sektör, toplam ihracattan aldığı yüzde 20'lik payla bir kez daha Türkiye ihracatının beşte birini tek başına gerçekleştirdi. Bugüne kadarki en yüksek

mayıs ayı ihracatına imza atan sektörün, ocak-mayıs dönemi olan ilk 5 aylık ihracatı da yüzde 17 artarak 13 milyar 894 milyon dolara çıktı ve Türkiye ihracatındaki ilk sıradaki yerini korudu.

- Otomotiv yan sanayisi ihracatı yüzde 24 arttı

- Almanya ve İtalya'ya ihracatta yüzde 5 artış yaşandı

- AB ülkelerine ihracat artışı yüzde 10 oldu

Ekonomi Bakanı Zeybekci, kredi derecelendirme kuruluşlarının değerlendirmelerinin "aceleci ve maksatlı" olduğunu belirtti

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, "Fitch ve Moody's'in bu dönemde Türkiye ile ilgili

açıklamalarını tamamen manipülasyon ve spekülasyon amaçlı Türkiye'ye yaklaşmaların

oyunlarına destek vermek amacıyla yapılan birer açıklama olarak görüyoruz. Bankalarımızın sermaye yeterlilik oranlarını, sermaye, özsermaye oranlarını gayet iyi biliyoruz. Bu konularla ilgili herhangi bir endişemiz, sıkıntımız yoktur. Bu değerlendirmeleri sağlıklı bulmuyoruz, aceleci ve maksatlı bir değerlendirme olarak buluyoruz."

şeklinde açıklama yaptı. Zeybekci, ayrıca, "Bizim için artık seçim dönemindeki bu değerlendirmelerin hiçbir kıymeti harbiyesi yoktur. Nasıl ki 2017 yılında aynı kuruluşlar Türkiye'nin büyümesiyle ilgili beklentilerini 4-5 defa revize ettilerse aynı yaklaşımlarını 24 Haziran'dan sonra tekrar revize edeceklerdir." diye konuştu.

Gazprom'dan TürkAkım'a kredi

Rus enerji şirketi Gazprom'un, TürkAkım doğalgaz boru hattı projesinin işletmeci South Stream Transport B.V. şirketine, 2,14 milyar euroluk kredi sağlayacağı bildirildi. Gazprom'dan yapılan açıklamada, TürkAkım projesini yürüten ve Gazprom'un yan kuruluşu olan South Stream Transport B.V. şirketine 2,14 milyar euroluk kredinin onaylandığı belirtildi. Açıklamada, şirketin döner sermayesinin yenilenmesi için kullanılacağı belirtilen kredinin yıllık yüzde 3,98 faizli ve vadesinin 30 Aralık 2023'a kadar olacağı kaydedildi. Boru

Hatları ve Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ) ile Rus enerji şirketi Gazprom arasında, TürkAkım projesinde Avrupa'ya uzanacak hattın kara kısmının inşaatı için protokol geçen ay sonunda imzalanmıştı. Rus gazını Türkiye'ye, Türkiye üzerinden de Avrupa'ya taşıyacak TürkAkım doğalgaz boru hattı her biri yıllık 15,75 milyar metreküp kapasiteye sahip iki hattın oluşacak. Projede ikinci hattın Yunanistan veya Bulgaristan üzerinden İtalya'ya ulaştırılması, değerlendirilen güzergahlar arasında bulunuyor.

Yerli otomobilde şirket payları açıklandı

Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu Sanayi ve Ticaret AŞ'nin kuruluşu resmen tamamlandı ve başına Mehmet Gürcan Karakaş getirildi. Şirkette Anadolu Grubu,

BMC, Kök Grubu, Turkcell ve Zorlu Holding'in payları yüzde 19'ar, TOBB'un payı yüzde 5 oldu.

Tunceli'den Avrupa'ya tekstil ihracatı başladı

Tunceli'de 11 ay önce göreve başlayan Vali ve Belediye Başkan Vekili Tuncay Sonel'in teşebbüsüyle kurulan tekstil fabrikası ilk ihracatını Polonya'ya gerçekleştirdi. Sonel'in öncülüğünde biri Pertek ilçesinde, ikisi Tunceli Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) kurulan tekstil fabrikalarında 700

civarında istihdam sağlanırken yıl sonuna kadar bu rakamın 2 bin 500'e çıkarılması hedefleniyor. Tunceli Valiliğinden yapılan açıklamaya göre, OSB'de faaliyet yürüten Peri Tekstil Fabrikası'nda çalışan 225 işçinin 5 ayda ürettiği ürünler ilk olarak Polonya'ya ihraç edildi.

Maden işletmelerine 1,1 milyon lira ceza

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğüne, 41 maden işletmesine toplam 1 milyon 140 bin 761 lira para cezası verildi. Buna göre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Maden Kanunu'na aykırı davranan 41

maden işletmesine toplam 1 milyon 140 bin 761 lira ceza uygulandı. Ayrıca, para cezası verilen 7 şirketin de aralarında olduğu toplam 12 şirkete iptal yazısı gönderildi. 1 şirkete ise teknik eksiklik bildiriminde bulunuldu.

DÜNYA'DAN HABERLER**AB-ABD ticaret savaşı başlıyor**

ABD'nin Avrupa Birliği'nden (AB) ithal edilen çelik ve alüminyuma ilave gümrük vergileri uygulama kararı, küresel ekonomide öncü rol üstlenen müttefikler arasında ticari konulardaki gerginlikleri artırıyor. ABD'nin, ithal çelik ve alüminyuma ilave gümrük vergileri uygulanacaklar arasına müttefiki AB'yi de ekleme kararı, taraflar arasında görüş farklılıklarını artırırken, ticaret savaşlarının yaşanması ihtimalini de ortaya çıkarıyor. AB, bu karara dahil edilmesi halinde son derece sert karşılık vereceği uyarısında bulunma ve söz konusu gümrük vergilerinden daimi muafiyet talep etmesine karşın ABD Başkanı Donald Trump'ın fikrini değiştirmede başarılı olamadı. Bu noktada AB, söz konusu gümrük vergileri karşısında mütekabiliyet gereği ABD'nin birçok ürününe misilleme yapmaya, ayrıca sorunu Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) taşımaya hazırlanıyor. AB'nin, ABD'nin ithal çelik ve alüminyuma yönelik uygulamayı planladığı ilave gümrük vergilerine karşı hazırlanan toplam 10 sayfalık listede, AB'nin ABD'ye yanıt

olarak yüzde 25 gümrük vergisi uygulamayı planladığı ürünler yer alıyor.

Listede, özellikle ABD'de seçimlerin çekişmeli geçtiği eyaletlerin hedef alındığı görülüyor. AB'nin hedef listesinde bulunan ürünler yoğunluklu olarak Florida ve Kentucky gibi eyaletlere odaklanıyor. Aralarında mısır, barbunya, pirinç, mısır gevreği, fıstık ezmesi, yaban mersini, portakal suyu, viski, puro, sigara, tütün, ruj, kot pantolon, nevesim, ayakkabı, lavabo, merdiven, vantilatör, motosiklet, yat, tekne, tüp ve çelik gibi yüzlerce farklı ürün bulunan listeye AB, iktidarda bulunan Cumhuriyetçilere baskı uygulamayı planlıyor. Böylelikle Cumhuriyetçilerin, hakim oldukları bölgelerin ekonomik zarar görmemesi için ABD Başkanı Trump'ı ikna etmesi hedefleniyor. AB'nin ABD'ye karşı misilleme politikası uygulaması halinde ise ABD yönetimi, Avrupa'dan araba ithalatına da vergi uygulayacağını belirterek tehdidini sürdürüyor. Bu gelişmeler, taraflar arasında ticari gerginliklerin tırmanacağı ve ticaret savaşlarının başlayabileceğine işaret

ediyor. ABD'nin özellikle Avrupa ülkelerinin otomotiv sanayisini hedef almasının ardından AB'den de daha kapsamlı bir yaptırım gelmesi bekleniyor. Buna da ABD'den daha sert karşılık verilmesi ve artan gerginliğin sonucunda tam bir ticaret savaşına sürüklenme riski

ortaya çıkıyor. Çin ve Rusya ile gergin ilişkileri bulunan ABD'nin karşısına AB'yi de alması ABD'yi, uluslararası ticaret ve siyaset alanında yalnız kalmaya sürükleyecek bir sürece götüreceği benziyor.

Kanada ve Meksika da savaşa dahil oldu

ABD'nin Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (NAFTA) güncelleme müzakereleri sürdürdüğü Kanada ve Meksika'yı da söz konusu vergilere dahil etme kararı, bu ülkelerden de sert tepki çekiyor. Kanada ve Meksika, ABD'nin kararına "eş değer" bir karşılık vermeye hazırlanıyor. ABD'ye en fazla çelik ihracatı gerçekleştiren ülke olan Kanada, ABD'den ithal edilen viski, portakal suyu, çelik, alüminyum ve çeşitli ürünlere toplamda 13 milyar dolarlık gümrük vergisi uygulamayı planlıyor. Meksika ise özellikle ABD'nin tarım ve sanayi ürünlerine odaklanan ve yaklaşık 3 milyar dolarlık bir misilleme listesi üzerinde çalışıyor. İlave gümrük vergileri uygulanacak ürünler listesinde domuz eti, elma, üzüm ve peynir gibi tarımsal ürünlerle birlikte çelik ve çeşitli sanayi ürünlerinin yer alması öngörülüyor. Ülkeler, söz konusu tedbirlerini ABD'nin, kararından geri adım atmasına kadar devam ettirmeyi planlıyor. Verilere göre, ABD, geçen yıl 29 milyar dolarlık çelik ve 18 milyar dolarlık alüminyum ithal etti.

Çelik ithalatın yarıya yakını AB, Kanada ve Meksika tarafından yapılırken, alüminyumun yüzde 40'ını Kanada sağladı. Çelik ve alüminyum sektöründe ana sorunun, Çin'den kaynaklı küresel anlamda fazla kapasite olduğu görüşü hakim bulunuyor.

ABD Başkanı Donald Trump, 9 Mart'ta ithal çelik ve alüminyuma sırasıyla yüzde 25 ve yüzde 10 gümrük tarifesi uygulanacağını açıklamıştı. Kanada ve Meksika, AB, Avustralya, Arjantin, Brezilya ve Güney Kore'ye 1 Haziran'a kadar geçici muafiyet tanınmıştı. AB, ABD'nin gümrük vergilerinden muaf tutulma çağrısında bulunmuştu. AB Komisyonu Ticaretten Sorumlu Üyesi Cecilia Malmström, son aylarda çelik ve alüminyuma yönelik ilave gümrük vergilerine yönelik alternatif arayan ülkelerle müzakere etmek için Trump tarafından görevlendirilen ABD Ticaret Temsilcisi Robert Lighthizer'la ve ABD Ticaret Bakanı Wilbur Ross'la pek çok defa buluşmuş ancak bir uzlaşma sağlayamamıştı.

AB reform planı gündemde

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, üye ülkelerde reformları desteklemek ve finansal krizlerde yatırımları korumak için toplam 55 milyar avroluk iki yeni program kurmaya hazırlanıyor.

AB Komisyonu, 2021-2027 dönemini kapsayan gelecekteki uzun dönem bütçesinde ekonomik ve parasal birliği güçlendirmek için Reform Destek Programı ve Avrupa Yatırım İstikrarı

İşlevi kurulmasını öngören teklifini açıkladı. Buna göre, toplam 25 milyar avro bütçeli Reform Destek Programı'yla AB üyesi bütün ülkelerin ekonomik reform programları mali olarak desteklenecek. Üye ülkelere reformlar konusunda teknik destek sağlayacak program, Avro Bölgesi dışında yer alan AB üyesi ülkelerin avro para birimine geçişine destek sağlayacak. Avrupa Yatırım İstikrarı İşleviyle de Avrupa Döviz Kuru Mekanizmasında yer alan ülkelerdeki kamu yatırımlarının ekonomik krizlerden korunması sağlanacak. Toplam 30 milyar avroluk karşılıklı kredi imkanı sunacak mekanizma, olası bir kriz sonrasında ekonomik toparlanmaya katkı sağlayacak. Uzun vadeli AB bütçesine ilişkin karar,

AP'nin onayı ve üye ülkelerin AB Konseyi'ndeki oy birliği ile belirlenecek.

AB bütçesinde yer alan harcama kalemlerine ilişkin ödeneklerin yıllık tavanını önceden belirleyen Çok Yıllı Mali Çerçeve, bütçe disiplini ve kaynakların AB'nin politika öncelikleri doğrultusunda ve etkin şekilde dağılımını sağlamayı amaçlıyor. AB bütçesinde gelir kalemleri, büyük ölçüde üye ülkeler tarafından sağlanan kaynaklardan sağlanıyor. Bütçenin harcamalar kısmı tarım, ekonomik ve yapısal fonlar, araştırma, eğitim, dış ilişkiler, genişleme ve idari giderlerden oluşuyor. AB bütçesinin denetimini ise merkezi Lüksemburg'da bulunan AB Sayıştay'ı yapıyor.

ABD'den Çin'e bir darbe de vizeler üzerinden

ABD Dışişleri Bakanlığından üst düzey bir yetkili, Çinlilerin ABD'den kendi ülkelerine yaptıkları "bilgi transferinin" önüne geçmek için yüksek eğitim vizelerine sınırlama getirileceğini söyledi. ABD yönetimi, 11 Haziran'dan başlamak suretiyle Çin'den yapılan vize başvurularında güvenlik önlemlerini artıracak. Konuya ilişkin olarak Başkan Donald Trump yönetiminden henüz resmi bir açıklama yapılmadı ancak ABD Dışişleri Bakanlığından üst düzey bir

yetkili AA'ya yaptığı açıklamada, yüksek eğitim vizelerine sınırlama getirileceğini söyledi. Yetkili, Çin'e yönelik getirilmesi planlanan vize sınırlaması kararının ABD'den Çin'e yapılan "bilgi transferini" engellemek amacıyla alındığını belirtti. "11 Haziran'dan başlamak üzere Çinlilerin vize başvurularında güvenlik önlemleri artırılabilecek." ifadesini kullanan yetkili, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine sadece birer yıl vize verileceğini kaydetti.

ABD'de tarım dışı istihdam Mayıs'ta 223 bin arttı, işsizlik tarihi düşük seviyede

ABD'de tarım dışı istihdam Mayıs'ta tahminlerin üzerinde gelirken ücretler toparlandı, işsizlik oranı ise yaklaşık 50 yılın en düşük seviyelerine geriledi. Bu durum güçlü istihdam piyasasının

ekonomik büyümeyi desteklemeye devam edeceğini gösterdi. Çalışma Bakanlığı'nın verilerine göre tarım dışı istihdam mayıs ayında 223 bin arttı. Beklenti 190 bin artıştı. İşsizlik oranı %3,8'ye geriledi.

Saatlik kazançlar aylık %0,2 beklenirken %0,3 arttı. Yıllık %2,7 ile %2.6'lık tahminleri aştı. Mart ve nisan verileri revize edildi
Mart ayı verisi 135 binden 155 bine yukarı yönlü, Nisan ayı verisi 164 binden 159 bine aşağı yönlü revize edildi. İşgücüne katılım oranı %62,8'den %62,7'ye geriledi. Güçlü

gelen veri, Fed'in 12- 13 Haziran'daki toplantısında faiz artıracığı beklentilerini de güçlendirdi. Verinin açıklanmasından bir saat önce ABD Başkanı Donald Trump sosyal medyadan "İstihdam rakamlarını dört gözle bekliyorum" açıklamasını yapmış, piyasalarda rakamların iyi geleceği spekülasyonları artmıştı.

Euro Bölgesi'nde Üretici Fiyat Endeksi değişmedi

Euro Bölgesi'nde Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), nisanda bir önceki aya kıyasla değişiklik göstermedi. Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) verilerine göre, 19 üyeli Euro Bölgesi'nde ÜFE, nisanda mart ayına kıyasla değişmedi. ÜFE, 2017'nin nisan ayına kıyasla da yüzde 2 artış kaydetti. ÜFE aylık yüzde 0,3 ve yıllık yüzde 2,4'lük artış beklentisinin altında gerçekleşti. Mart ayında ise ÜFE aylık yüzde 0,1, yıllık da

yüzde 2,1 artış göstermişti. Euro Bölge'sinde enerji fiyatları hariç tutulduğunda aylık bazda yüzde 0,1, yıllık bazda ise yüzde 1,3 arttı.

28 üyeli AB'de ise ÜFE nisan ayında bir önceki aya kıyasla yüzde 0,1, 2017'nin nisan ayına göre yüzde 2,4 yükseldi. AB'de ÜFE, enerji fiyatları hariç tutulduğunda aylık olarak yüzde 0,1, yıllık ise yüzde 1,5 artış gösterdi.

Euro Bölgesi'nde yatırımcı güveni 2016'dan bu yana en düşük seviyede

Euro Bölgesi'nde Sentix Yatırımcı Güven Endeksi, haziranda azalışını beşinci aya taşıyarak Ekim 2016'dan beri görülen en düşük seviye olan 9,3 puana geriledi.

Piyasa araştırmaları yapan ve merkezi Frankfurt'ta bulunan Sentix'ten yapılan açıklamaya göre, geçen ay 19,2 puan olan Euro Bölgesi Yatırımcı Güven Endeksi, haziranda 9,3 puana indi. Böylece üst üste 5 ay gerileyen endeks, Ekim 2016'dan bu yana görülen en düşük seviyeye indi.

Yatırımcıların gelecek 6 aya ilişkin beklentilerini ölçen Beklentiler Endeksi eksi 2 puandan eksi 13,3 puana ve mevcut ekonomik durumu ölçen Euro Bölgesi Mevcut Durumu Endeksi 42,8 puandan 34,5 puana geriledi. Beklentiler Endeksi,

Ağustos 2012 ve Mevcut Durum Endeksi de Nisan 2017'den beri görülen en düşük seviyeye geriledi.

Bu ay 9,9 puan azalan Sentix Yatırımcı Güven Endeksi'ne ilişkin beklenti 18,5 puan seviyesindeydi.

İtalya ve ABD olumsuz etkiledi

Sentix'e göre, İtalya'daki gelişmeler ve ABD'nin çelik ve alüminyuma ilişkin ilave gümrük vergisi kararı Euro Bölgesi ekonomisini olumsuz etkiliyor.

Ayrıca, ABD'nin korumacı önlemleri genişletebileceğine ilişkin kaygılar da bölge ekonomisindeki güveni etkiledi.

Bu arada, Avrupa ekonomisini lokomotifli Alman ekonomisi de baskı **altında**. Genel

Yatırımcı Güven Endeksi 23,5 puandan 18,5 puana, Mevcut Durum Endeksi 59,8 puandan 56,3 puana ve Ekonomik

Beklentiler Endeksi de eksi 7,8 puandan eksi 13,8 puana indi.

Rusya'da ekonomik büyüme aşağı yönlü revize edildi

Rusya Ekonomik Kalkınma Bakanı Maksim Oreşkin, ülkenin 2018 için ekonomik büyüme tahminini aşağı yönlü revize ederek, yüzde 2,1'den yüzde 1,6 ila 2,1'e düşürdüklerini açıkladı.

Oreşkin, Rus Parlamentosu'nun alt kanadı Duma'da yaptığı açıklamada, yıl sonu enflasyon oranının yüzde 2,7 ila 3,2 seviyesinde gerçekleşmesini öngördüklerini belirtti.

Ülkede sanayi üretiminin 2018'de yüzde 1,7 seviyesinde artmasını beklediklerini anlatan Oreşkin, "Sanayi üretimindeki

artışın zayıf kalma ihtimali nedeniyle, ekonomik büyüme tahminimizi yüzde 2,1'den yüzde 1,6 ila 2,1'e aşağı yönlü revize ettik." dedi.

Toplantıda söz alan Rusya Sayıştay Başkanı Aleksey Kudrin ise Rus ekonomisinin bu yıl yüzde 1,7 büyümesini beklediklerini söyledi. Oreşkin, bir süre önce yaptığı açıklamada, demografi ve ödemeler dengesi gibi sorunların çözülmemesi halinde, ülke ekonomisinde büyümenin yüzde 1'e gerileyebileceği uyarısında bulunmuştu.

GELECEK HAFTANIN VERİLERİ

05.06.2018	04:45	Caixin Hizmet PMI (Çin)
05.06.2018	11:00	Hizmet PMI (EURO)
05.06.2018	11:00	Bileşik PMI (EURO)
05.06.2018	11:30	Hizmet PMI (İngiltere)
05.06.2018	12:00	Perakende Satışlar - Aylık (EURO)
05.06.2018	12:00	Perakende Satışlar - Yıllık (EURO)
05.06.2018	16:45	Hizmet PMI (ABD)
05.06.2018	16:45	Bileşik PMI (ABD)
05.06.2018	17:00	ISM İmalat Dışı PMI (ABD)
06.06.2018	15:30	Ticaret Dengesi (ABD)
06.06.2018	17:30	Ham Petrol Stokları (ABD)
07.06.2018	12:00	GSYH - Çeyreklik (EURO)
07.06.2018	12:00	GSYH - Yıllık (EURO)
07.06.2018	14:00	Bir Hafta Vadeli Repo Faiz Oranı (Türkiye)
07.06.2018	14:00	Gecelik Borçlanma Faizi (Türkiye)
07.06.2018	14:00	Gecelik Faiz Oranları (Türkiye)
07.06.2018	14:00	Geç Likidite Penceresi Borç Verme Faizi (Türkiye)
08.06.2018	02:50	Cari Denge (Japonya)
08.06.2018	02:50	GSYH - Çeyreklik (Japonya)
08.06.2018	02:50	GSYH - Yıllık (Japonya)
08.06.2018	06:00	Ticaret Dengesi (Çin)
08.06.2018	11:30	Sanayi Üretimi - Yıllık (İngiltere)
11.06.2018	11:30	Hizmet PMI (İngiltere)